

Nr 94.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1933 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt två förutvarande lärarinnor vid privatläroverks småskolavdelningar.

(2:a avd.)

I en till riksdagen avläten, den 24 februari 1933 dagtecknad proposition, nr 146, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att medgiva, att från förslagsanslaget till ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter må under de närmare villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna skäl fastställa, utgå följande understöd nämligen

dels till förra lärarinnan vid Skövde privata småskola Eva Thérèse Charlotta Holmqvist, född Gasslander, 1,200 kronor årligen för tiden den 1 juli 1933—den 30 juni 1937,

dels ock till förra lärarinnan i förberedande skolan vid Uddevalla elementarläroverk för flickor Greta Kristina Jonsson 1,500 kronor årligen för tiden den 1 juli 1933—den 30 december 1939.

Ifrågavarande lärarinnor hava genom verkningarna av 1927 års skolreform förlorat sina anställningar vid statsunderstött privatläroverks småskolavdelningar utan att därefter kunna erhålla något förvärsarbete.

Skolöverstyrelsen och *statskontoret* hava i avgivna yttranden tillstyrkt ett årligt understöd åt Eva Thérèse Charlotta Holmqvist för tiden den 1 juli 1933—den 30 juni 1937, vilket sistnämnda år hon uppnår 60 års ålder. Med hänsyn till att hon åtnjuter pension från prästerskapets änke- och pupillkassa — för ecklesiastikåret 1931—1932 855 kronor 57 öre — hava myndigheterna ansett understödsbeloppet böra bestämmas till 1,200 kronor årligen.

Beträffande Greta Kristina Jonsson har *skolöverstyrelsen* tillstyrkt ett årligt understöd av 1,500 kronor. Då sökanden med ingången av år 1940 såsom delägare i svenska lärarinnornas pensionsförening inträder i pensionsåldern, har beviljandet av understöd för närvarande synts överstyrelsen böra begränsas att avse tiden till och med utgången av budgetåret 1938/1939.

Statskontoret har i infordrat yttrande förklarat sig intet hava att erinra mot att understöd utverkades åt sökanden från och med den 1 juli 1933.

Statskontoret har emellertid ansett understödet tillsvidare böra utgå till och med kalenderåret 1939.

Departementschefen har ansett skäligt, att understöd bereddnes ifrågavarande lärarinnor, och har intet haft att erinra beträffande de av de hörda myndigheterna föreslagna beloppen av dessa understöd eller villkoren för deras utgående. I likhet med statskontoret har departementschefen ansett understöden böra utgå från förslagsanslaget till ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter. Någon förändring av nämnda anslags storlek för nästkommande budgetår har departementschefen icke ansett behöva vidtagas med hänsyn till anslagets karaktär av förslagsanslag.

Utskottet.

Till en början önskar utskottet betona, att understödsfrågor av förevrande slag böra prövas från fall till fall efter föreliggande omständigheter och att det alltså icke får betraktas såsom självklart, att staten under alla förhållanden skall i dessa understödsfrågor träda hjälpende emellan. Avgörandet härutinnan får bliva beroende av huruvida i det enskilda fallet billighets-skäl kunna sägas motivera ett ingripande från statens sida.

Vad då beträffar de i Kungl. Maj:ts förslag avsedda lärarinnorna, har utskottet efter prövning av det förebragta utredningsmaterialet funnit tillräckliga skäl vara för handen för att staten här lämnar understöd.

I fråga om understödens belopp kan utskottet däremot icke ansluta sig till Kungl. Maj:ts förslag. De av Kungl. Maj:t föreslagna beloppen synas nämligen utskottet väl höga. Enligt utskottets mening torde understöden skäligen böra bestämmas för Eva Holmqvist till 900 kronor och för Greta Jonsson till 1,200 kronor.

I övrigt har utskottet intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag.

Under återropande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må medgiva, att från förslagsanslaget till ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter må under de närmare villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna skäl fastställa, utgå följande understöd, nämligen dels till förra lärarinnan vid Skövde privata småskola Eva Thérèse Charlotta Holmqvist, född Gasslander, 900 kronor årligen för tiden den 1 juli 1933—den 30 juni 1937, dels ock till förra lärarinnan i förberedande skolan vid Uddevalla elementarläroverk för flickor Greta Kristina Jonsson 1,200 kronor årligen för tiden den 1 juli 1933—den 30 december 1939.

Stockholm den 16 maj 1933.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Kvarnzelius, Lindblad, Widell, Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Ernfors, Nilsson* i Fredriksfält, *Theelin, Björck, Norborg* och *Asplund*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Holmgren, Strindlund, Jeppsson, Andersson* i Höör, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Nilsson* i Hörby, *Norsell, Lindskog, Holmdahl* och *Weijne*.